

Bu kitap çok fazla anı ve ilham içerir

Görsel sanatlar, şiir, müzik, edebiyat hepsine yer var bu hayatta. Üstelik her şeyin kıymetinin çok çok uzun sürdüğü, sündüre sündüre yaşanan zevklerle, elde edilince hemen sönüp gitmeyen uzun uzadıya duygularla ve dostluklarla yaşanan o dönemlerde... Yaşama ve duyumsama isteğimizi kabartan yaşantılardan yani

NİHAL ÜNVER

Başkalarının yaşantıları her zaman ilgimizi çekiyor. Hadi itiraf edelim; boş vaktimizde, boş gözlerle izlediğimiz yaşantılarımızın sosyal medyadaki tezahürleri ilgimizi çekiyor. Ama sevdiğimiz, önemli bulduğumuz bazı isimlerin yaşamda bıraktığı izin peşinden gitmek de heyecan vermiştir her zaman. Film, kitap, şarkı ya da belki bir fotoğraf... Aile büyüklerinin anlatmalarını bu nedenle severiz. Dinleriz; gözlerine bakıp o anlattıkları yıllardaki hallerini, duygularını gözlerimizde canlandırarak...

“Masalımı unutup gitmeden kağıda dökmeye başladım” diyor Ayla Çınaroğlu özyaşam öyküsünü anlattığı kitabı Unutup Gitmeden’de... Ve okudukça satırların arasında Ayla Çınaroğlu kayboluyor, bir romanın kahramanı çıkıyor karşınıza. Hayatını okurken aslında bir hikâyenin içinde doğan, büyüyen, şekillenen, başına bir işler gelen, üzülen, seven, ağlayan, mutluluk gözyaşları döken bir karakter. Sevgili Ayla Çınaroğlu’nu tanıdığım anı düşününce, gülümseyen, sakin ve duru bir yüzün etrafında bir hale gibi duran kır saçlarıyla verdiği fotoğrafı anımsarım hep. Sanki bundan öncesi yokmuş gibi. Ama Unutup Gitmeden Çocuk Edebiyatına Adanmış Bir Ömür kitabında onun çocuk, genç, yeni evlenmiş, çocuk sahibi olmuş ve farklı yaşlardaki yaşantılarıyla tanışmış oldum.

BİR KOMŞU, YAKIN AKRABA, ABLA GİBİ

Özyaşam öyküsü yazmak da okumak da zordur. İnsanın kendini nasıl anlatacağı ne kadar dürüst olacağı meselesi bir sorundur. Okuyanın yazarın dürüstlüğünü sorgulama işinden sıyrılıp yaşam öyküsüne girmesi de ayrı bir mesele. Yaşam

öyküsü okumaya kalkan her okurun kitabı eline alır almaz içten içe bir şüpheyle yaklaştığını kim inkar edebilir ki. Nitekim ben de de öyle oldu. Kapakta yazan “Çocuk Edebiyatına Adanmış Bir Ömür” ifadesi, çok iddialı ve “Bakın şimdi bu iş benle başladı, ben olmasaydım, ben böyleyim, ben şöyleyim...” sinyalleri veriyordu. Ama kapağa damgasını vuran o iddia içerde bizi neredeyse kitabın sonuna kadar rahat bırakıyor. O öykülerin yazarı, fuarların imza ismi, çocuklarla hikâyelerini paylaşan kişi, pek çok yaşantıdan sonra bizim sevgili Ayla Çınaroğlu’muz olmuş. Yani öyle ahkâm kesen, ders veren, bir yazar karşılamıyor bizi bu kitapta. Aksine, “Yan uğraşlarım, yazarlığımın kamuflajı gibi olmuş. Çünkü normal gündelik yaşam içinde, aile görevlerimi de arkadaşlık ilişkilerimi de aksatmamaya çalıştım. Yaptığım içi abartarak, ‘Bana ilişmeyin, şimdi çalışıyorum,’ diye kapanıp yazı yazmadım,” diyen bir yazar karşılıyor. Öykünün yazarı böyle olunca o, Ankara’nın ve İstanbul’un o bildiğim, tanıdık sokaklarındaki, evlerindeki anılarını anlatırken bir okur olarak ben de kendimi bırakıp o bahsettiği sokakların, evlerin içinde buldum. Öyle mütevazı, öyle davetkar, öyle bizden... Şimdi onunla aynı yaşta olan karşı komşumuz Gülsen Teyze gibi... Alt kattaki Ayten Ablalar gibi... Anlattıkları hayatlar, evlerinin vitrinlerindeki eski model biblolar, baktıkça baktıran siyah beyaz fotoğraflar... Baktıkça sorduran... “Burada kaç yaşındasın Gülsen Teyze?” “Samanpazarı’ndaki ev mi orası?”

HEP SANATIN PEŞİNDEN KOŞMAK

Küçük bir çocuğun gözünden başlayan yaşam öyküsünde “zaman” sanata gelince bambaşka bir kapı açılıyor Ayla Çınaroğlu’nun hayatında. Kendisi çok hoş bir ifadeyle “her davulcunun önünde oynamak” olarak ifade ediyor bu sanat yolundaki çeşitliliğini. Aslında çok genç yaştan itibaren sanatla tanışıp ondan kopamamanın ve hayatta her zaman ona yer açabilmenin bir çabası bu. Görsel sanatlar, şiir, müzik, edebiyat hepsine yer var bu hayatta. Üstelik her şeyin kıymetinin çok çok uzun sürdüğü, südüre südüre yaşanan zevklerle, elde edilince hemen sönüp gitmeyen uzun uzadıya duygularla ve dostluklarla yaşanan o dönemlerde... Yaşama ve duyumsama isteğimizi kabartan yaşantılardan yani.

Bir de şahane itirafları var Ayla Çınaroğlu’nun... Eşiyle, kişisel özellikleriyle, kendi eksiklikleriyle öyle barışık ki! Kendi kendimize katlanamadığımız şu çağda, bu barış hali bana çok iyi geldi. Çünkü bu barış halinin yaşamdaki tezahürleri (Ayla Çınaroğlu’nun hayatında) hep bir üretme, en iyisini bulmaya çalışma ve paylaşma çabası olarak ortaya çıkıyor. Bu çaba kitap boyunca bir kültür evi açma uğraşısıyla kendini gösteriyor. Nihayet Çanakkale’de bir yer bulup Mavitay Çocukların Kültür Evi’ni kurana kadar... Etkinlikler ve çeşitli kültür sanat faaliyetleriyle Çanakkale çocuklarına harika katkılar sunmuş olması ne kadar kıymetli...

Kitabını kendi imkanlarıyla yayımlayarak başlayan çocuk edebiyatı yolculuğu, Ayla Çınaroğlu için artık tek sığınak, tek önemli uğraş olmuş. Anılarını anlatırken dönemin yayıncılık koşullarına değinen anlatısında yazar, o günden bugüne değişen şeylere de ışık tutmuş. Ancak bu anılardan anladığım kadarıyla onca yıla rağmen değişmeyen bir gerçek var o da tutkuyla bağlanılan şeyler asla uzay boşluğunda kaybolmuyor, uçmuyor. Aynı Ayla Çınaroğlu’nun eserleri gibi...

KENTLER, BIRAKTIĞI İZLER VE KAYIPLARIMIZ

“Vapur dumanıyla kararmış bir kent gibi algıladığım İstanbul, gün geçtikçe gizlerle dolu bir kitap gibi açılmaya başlamıştı önümde.” Ayla Çınaroğlu anılarını yıllar sonra bir okuyucunun duygularını harekete geçirecek kadar güzel betimlemiş kentleri kendi öyküsünde. Ankara’dan İstanbul’a geçiş... Kocamustafapaşa’nın ya da Aksaray semtinin, Fatih’in çeşitli mahallelerinin onca değişimine rağmen sürprizli sokakları yok

değildir. Ayla Çınaroğlu'nun bahsettiği gibi mesela "Çingiraklı Bostan sokağı gibi isimler de çok üzerinde dűşündür. O sokağın hikayesi nedir acaba diye..." Bu sokaklardan birinde ya da birkaçında Ayla Çınaroğlu'nun yaşamının bir kısmını geçirdiği öğrenmek yıllar sonra onunla aynı duygularla ve merakla aynı sokaklardan geçiyor olduğumu fark etmek çok mutlu etti beni.

"Uzaklaşmak yavaş yavaş dünyadan. Unutuş. Günlerin yavaş yavaş geri saymaya başlaması. Ve gençliğe ve çocukluğa sığınış giderek. Zaman ölçeiğinin bozulması. Pasif korunma..." Kayıplara dizilen bu şiirsel sözler, Ayla Çınaroğlu'nun şahit olduğumuz her türlü zorluğuna rağmen o çocukluk sıcaklığına döndürüyor bizi. Çocuk hikâyelerindeki o oyuncu dili ve samimiyetin kaynağı konusunda göz kırıyor.

"Hep uçuk kaçık hayallerim oldu" diyor Çınaroğlu... Baharatçının baharatlar için külah yaptığı piyano için yazılmış nota kitaplarını toplamak mı uçuk kaçıklık, 20'li yaşlarının başında piyano çalmayı istemek mi? İyi ki uçuk kaçık hayalleri olmuş ve iyi ki yazmış... Bende kalan; kıymetli anılar, değerli dostlar, iştahlı ve duyarlı bir gençliğin ve yaşamdan keyif almanın gerçekliği oldu.